

Stanowisko Komisji KNP PAN

w sprawie postulowanych zmian w Ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz niektórych innych ustaw.

Członkinie i członkowie Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN, reprezentujący środowisko naukowe pedagogów aktywnie włączając się w działania Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w zakresie planowanych zmian w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce zwraca uwagę na wybrane istotne zagadnienia wymagające zmiany bądź jednoznacznego rozstrzygnięcia dla dobra nauki i społeczności akademickiej.

Postulowane zamiany odnoszą się do:

1. **Oceny parametrycznej jednostek naukowych w określonych dyscyplinach należy:**
 - 1.1. Prowadzić ewaluację jednostek naukowych uwzględniający typ uczelni (PAN, politechniczne, medyczne itd.). Oddzielić w ocenie jednostki naukowe, które mają status uczelni badawczych w ramach realizowanej inicjatywy doskonałości od innych jednostek,
 - 1.2. Wydłużyć okres oceny ewaluacyjnej jednostek z 4 do 6 lat, co zapewni większą stabilizację pracy naukowej,
 - 1.3. Podnieść wartość punktacji autorskich monografii naukowych adekwatnie do włożonego wysiłku włożonego w ich przygotowanie,
 - 1.4. Rozważyć możliwość wprowadzenia ewentualnych zmian w punktacji czasopism naukowych po okresie 2 lat (nie dotyczy ten postulat wprowadzania nowych tytułów, które uzyskały IF) co zapewniłoby stabilizację w tej sferze,
 - 1.5. Rozważyć wprowadzenie dodatkowych kryteriów oceny parametrycznej (np. stanu kadry naukowej, reprezentacji kadry (z wyboru) w gremiach naukowych), tak aby kategoria naukowa była jednym z, a nie jedynym kryterium uznania uprawnień do nadawania stopni naukowych doktora i doktora habilitowanego,
 - 1.6. Ponownie określić wartość/znaczenie III kryterium w parametrycznej ocenie jednostki, które wnosi zaledwie 10%. Wartość ta, w ogólnej ocenie, nie jest znacząca

co nie jest adekwatne do wniesionego wysiłku w jego opracowanie. Uszczegółowić kryteria oceny tak, by opinie recenzentów nie mogły być skrajnie rozbieżne.

2. Spraw naukowych, w których proponujemy:

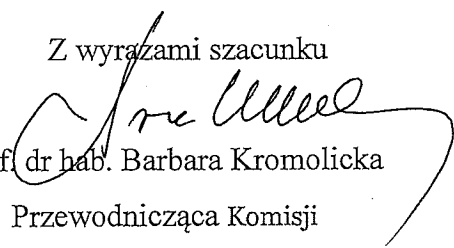
- 2.1. Znieść limit wiekowy ograniczający możliwość aktywnego (głosowanie) uczestniczenia profesora w Radzie Dyscypliny co stanowi rażący przykład dyskryminacji ze względu na wiek i (niekiedy) eliminowania z pracy Rady profesorów znajdujących się często w rozkwicie swojej aktywności naukowej.
- 2.2. Wprowadzić ograniczenia uprawnień do głosowania w sprawach o nadanie stopnia naukowego doktora i stopnia naukowego doktora habilitowanego osobom ze stopniem doktora, a zatrudnionych na stanowiskach profesorów uczelni. Zdarza się bowiem, że osoby nie posiadające stopnia doktora habilitowanego głosują w postępowaniach awansowych,
- 2.3. Umożliwić Promotorowi oraz Recenzentom głosowanie w postępowaniu o nadanie stopnia doktora. Wyłączenie Recenzentów z głosowania podważa sens ich uczestnictwa w publicznej obronie pracy doktorskiej,
- 2.4. Wydać jednakowe rozporządzenie określające szczegółowy tryb i warunki przeprowadzania czynności w postępowaniach w sprawie nadania stopnia doktora oraz w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego. Aktualnie to senaty uczelni oraz rady naukowe dyscyplin określają szczegółowy tryb przeprowadzania tych postępowań, co skutkuje ich istotnym zróżnicowaniem,
- 2.5. Znieść przepisy umożliwiające Doktorantom wybór innej jednostki naukowej celem przeprowadzenia obrony po zakończeniu studiów doktoranckich. Wybór szkoły doktorskiej, wiążący się z licznymi przywilejami dla Doktoranta, powinien być zakończony obroną pracy doktorskiej w uczelni prowadzącej szkołę doktorską w danej dziedzinie i dyscyplinie jako zwieńczenie wspólnej pracy włożonej w rozwój naukowy Doktoranta. Aktualne przepisy umożliwiają Doktorantowi wybór dowolnej jednostki naukowej (Rady Naukowej posiadającej uprawnienia w danej dyscyplinie) celem jedynie obrony pracy doktorskiej bez jakiegokolwiek zgody szkoły doktorskiej, w której się kształcił i naukowo się rozwijał w kontakcie z wybranym promotorem oraz pobierał określone świadczenia,

3. Spraw jakości kształcenia by:

- 3.1. Wprowadzić możliwość kształcenia na dowolnych kierunkach bez konieczności przypisania do dyscypliny naukowej w ramach interdyscyplinarności jednak z obowiązkiem wykazania stanu (minimum) kadry naukowej oraz dorobku naukowego uzasadniającego prowadzone kształcenie,
- 3.2. Ograniczyć możliwość kształcenia w ramach studiów podyplomowych. Uprawnienia pozostawić jedynie tym uczelniom wyższym, które prowadzą studia magisterskie w danej dyscyplinie i legitymują się dorobkiem naukowym z zakresu problematyki studiów podyplomowych. Wprowadzić obowiązek oceny PKA na studiach podyplomowych nadających kwalifikacje,
- 3.3. Wprowadzić zapisy regulujące w ramach każdego kursu ilość zajęć w bezpośrednim kontakcie ze studentem. W wielu uczelniach po doświadczeniach pracy on-line praktycznie zrezygnowano z prowadzenia wykładów w kontakcie bezpośrednim. Zarejestrowany zapis wykładu nigdy nie zastąpi interakcji na żywo, zwłaszcza w sytuacji poważnego kryzysu tradycyjnej formy życia akademickiego jaką są konsultacje,
- 3.4. Wprowadzić uszczegółowione kryteria ubiegania się o stanowisko profesora dydaktycznego. Dotychczasowe zapisy ustawy są tak ogólne, że niemal każdy nauczyciel akademicki legitymujący się stopniem doktora osiągając wymagany staż pracy spełnia warunek ubiegania się o stanowisko Profesora dydaktycznego.

Jako środowisko reprezentujące dyscyplinę pedagogiki nie rościmy sobie prawa do wypowiedzania się w imieniu innych środowisk naukowych. Chcemy jedynie zwrócić uwagę na ważny problem, które dla dobra nauki można w nowej rzeczywistości rozwiązać.

Z wyrazami szacunku

Prof. dr hab. Barbara Kromolicka

Przewodnicząca Komisji